Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
среда
12 јула 1939
Година V
Бр. 162(1.241)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 30 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефони: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

После опомене г. Чемберлена у Доњем дому

У Берлину истичу да ће Немачка остварити своја права на Данциг

без обзира на став који је заузела Велика Британија

Берлин, 11 јула. (А. А.) — ДНБ јавља:

НЕМАЧКИ ЛИСТОВИ ПОСВЕЋУЈУ ИЗЈАВАМА Г. ЧЕМБЕРЛЕНА ДЕТАЉНЕ КОМЕНТАРЕ И ОДБАЦУЈУ АРГУМЕНТЕ КОЈЕ ЈЕ ИЗНЕО БРИТАНСКИ ПРЕТСЕДНИК МИНИСТАРСКОГ САВЕТА.

„ФЕЛКИШЕР БЕОБАХТЕР" РЕЗИМИРА СВОЈ УТИСАК О ГОВОРУ БРИТАНСКОГ ПРЕМИЈЕРА НА СЛЕДЕЋИ НАЧИН:

„Говор г. Чемберлена јесте искључива одбрана пољског гледишта. Британски премијер спречава на тај начин да се створи та атмосфера стишавања и мира о којој је говорио у своме говору. Реперкусије те једностране подршке пољског става јасне су. Дејство ће бити онакво какво се жели на страни Енглеза: Да се охрабре Пољаци у свом непомирљивом ставу и да се на тај начин допринесе немачко-пољској затегнутости. Што се тиче нас, ту има једино један одговор да се, наиме, констатује на потпуно јасан начин на чијој је страни одговорност".

„Берлинер Берзен Цајтунг" поводом говора британског премијера, у коме г. Чемберлен говори о скоро искључиво немачком карактеру града Данцига, каже:

„Не чуди нас много што је британско тврђење да се хоће одбити начело слободног опредељења народа, имало сасвим негативан резултат. Али, ми налазимо да је смешан напор који је г. Чемберлен развио да би оснажио неко пољско право које нарушава то начело. То је један пример више да је на Енглезе само је дан пион у њиховој дипломатској шаховској игри. Британска изјава о помоћи Пољској за случај да њена независност буде угрожена, нека значи шта хоће и Пољаци могу о њој да мисле како хоће, данас је она једна потврда више нашег права на немачки град Данциг и права данцишких грађана да уђу у Рајх. То право не да се делити. Ми смо тај захтев истакли. Било са, било без благонаклоног учешћа Енглеза оно ће бити отворено".

„Берлинер Локал Анцајгер" потсећа да су се Енглези у току прошлих година били боље обавештени о правима Немаца у Данцигу. Г. Чемберлен би добро учинио кад би прочитао протоколе данцишког народа, где се може видети да је и један Идн био боље обавештен о немачким интересима у Данцигу не о ли британски премијер, који данас друкчије тврди.

ПУТ ПОМОЋНИКА БАНА Г. ДРИНЧИЋА У БЕОГРАД

Јуче после подне боравио је службеним послом у Београду помоћник Бана г. Драгомир Дринчић.

ОВЕ ГОДИНЕ ЗАПОСЛИЋЕ СЕ У НАШИМ НАРОДНИМ ШКОЛАМА ЈОШ ПРЕКО СТО УЧИТЕЉА ИЗ РУМУНИЈЕ

Вршац, 11 јула. — Главни одбор „Астре", културног савеза румунске народносне групе у Банату, развија свој рад у свима местима где живе Румуни у већем броју. Сада се приступило оснивању, поред постојећих пододбора и неколико нових. Од 1936 године „Астра" је основала око 40 пододбора.

У Учитељској школи отвориће се ове године паралелни разред за ученике румунске народности. На румунском одељењу предаваће се национални и педагошки предмети на румунском језику, а остали на државном.

Потреба у учитељима Румунима врло је велика. У прошлој школској години нашло је на нашим школама запослење око 60 учитеља из Румуније. Ове године ће се ангажовати из Румуније преко 100 учитеља за школе у којима је претежан број ученика румунске народности. Учитељи из Румуније биће постепено замењени свршеним учитељима Румунима из Југославије, који свршавају Учитељску школу у Вршцу.

Професори Београдског и Загребачког Правног факултета на Бледу

Љубљана, 11 јула. — У добро обавештеним политичким круговима се тврди да се на Бледу налазе професори Београдског Правног факултета гг. др. Михаило Илић и др. Ђорђе Тасић, који, у заједници са г. др. Ивом Крбеком, професором Правног факултета у Загребу, прегледају аранжман који је склопљен у циљу решења хрватског питања. Тачност ове верзије, коју је забележила и страна штампа, није могла да буде проверена на надлежном месту. **(Дан)**

РЕЗУЛТАТИ РАЗГОВОРА НА БЛЕДУ

Бугарска и Југославија остају неутралне

Блед, 11 јула. — Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник јуче у 12 часова примио је у аудијенцију претседника бугарске владе г. др. Кјосеиванова, која је трајала доста дуго. Аудијенцији је такође присуствовао и министар иностраних послова г. др. Цинцар Марковић. Око 17.20 часова г. др. Кјосеиванов и г. др. Цинцар-Марковић састали су се у хотелу „Топлице". Ту је дато новинарима ово саопштење:

„На састанку одржаном на Бледу 9 и 10 јула 1939 године претседник Министарског савета и министар иностраних послова Краљевине Бугарске г. др. Георги Кјосеиванов и југословенски министар иностраних послова г. др. Александар Цинцар-Марковић, после свестраног испитивања међусобних односа, прилика на Балкану и међународне ситуације сагласили су се у следећем:

1) да су интереси Бугарске и Југославије да у духу пакта о вечном пријатељству продубе политику сарадње између две земље;

2) да је у обостраном интересу да се у најскорије време оствари између Југославије и Бугарске што веће приредно зближење;

3) да политика независности и неутралности најбоље одговара интересима Бугарске и Југославије као и мира на Балкану и,

4) да је потребно да две владе продуже политику добрих и пријатељских односа према свим својим суседима".

Г. РИБЕНТРОП СЕ ПОВЛАЧИ НА ОДМОР

Берлин, 11 јула. (А. А.) Рајтер јавља: Министар иностраних послова Рајха г. фон Рибентроп напустио је Берлин и отпутовао на отсуство које ће провести на једном пољском добру у близини Салцбурга.

Г. фон Рибентроп изразио је наду да ће провести на отсуству неколико недеља, пошто му је одмор потребан, с обзиром на његово стање здравља које је у последње време донекле попустило. Г. фон Рибентроп отказао је неколико својих друштвених обавеза.

МАЂАРСКИ ЈЕВРЕЈСКИ ЗАКОН ПОГОДИО ЈЕ И Г. ЛАЈОША БОРОША

Будимпешта, 11 јула. (А. А.) — Авас јавља:

У вези са применом закона о Јевејима, г. Ладислав Борош, који је управљао либералним дневним листом „Ешти Курир" у току 17 година, морао је напустити посао.

Г Борош био је потпретседник међународних новинарских удружења, виши саветник мађарске владе и један од најпознатијих мађарских новинара.

ОСТАВКА Г. ХРУБИА

Праг, 11 јула. (А.А.) Рајтер јавља: Г. Хруби, претседник странке народног јединства, поднео је оставку на тај положај.

Претседник г. др. Хаха именовао је за привременог претседник странке Небелског.

КОНГРЕС НАЦИОНАЛ-СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ СТРАНКЕ ОДРЖАЋЕ СЕ ОД 2—11 СЕПТЕМБРА

Берлин, 11 јула. — (А. А.) Агенција Стефани јавља:

Званично се саопштава да ће се конгрес националсоцијалистичке странке одржати у Нирнбергу од другог до 11 септембра.

ПРИЈЕМИ КОД БАНА Г. ДР. РАДИВОЈЕВИЋА

Бан г. др. Јован Радивојевић примио је данас пре подне сенатора г. Каменка Божића и народне посланике г. г. др. Милана Будишина и Вељу Марковића. Г. Бан је примио претставнике Удружења кућевласника и земљопоседника, које је предводио председник Удружења г. др. Никола Антоновић, адвокат. Депутација кућевласника предала је претставку г. Бану у вези са новим правилником о домарима.

САПУТА ПО БУГАРСКОЈ

Од Софије до Варне

Међу путницима и туристима, посетиоцима ове чувене бугарске црноморске плаже

(Од нашег нарочитог извештача)

Варна, 11 јула. — Софију сам напуштао у часу када су престонички службеници подизали грађу за славолуке, почев од моста с лавовима код железничке станице, где почиње шаролики полу-европски и полу - оријентални булевар Марије Луизе, па до центра. Бугари, изгледа, имају обичај да приуготовљавају све што је потребно за дочек соколских гостију уочи самога слета. Слет је, одједном постао једина брига.

Пароброд за Цариград полазио је из Варне кроз три дана. Зато ми је ваљало напустити Софију, да бих у највећој бугарској црноморској луци ухватио једини стални бугарски брод који двапут недељно саобраћа на овој линији.

*

Веза Софије и Варне није рђава. Три брза воза и неколико путничких увек су пуни Софијанаца и других туриста, који желе да дођу до Црнога Мора. Као код свих приморских возова и овде су вагони начичкани, публика измешана.

Брзи воз Софија—Варна путује једанаест часова. Ово наравно нимало није пријатна ствар за многобројне путнике, нарочито ако припекне сунце. Увече је нешто боље.

Док воз јури кроз дивне, живописне кланце Старе Планине, познанства се зачас склапају. Како Србину и Бугарину није тешко да се споразумеју, разговор тече сасвим глатко. Ако где и запне, мало гестикулације и — ствар је разјашњена. Студенти, њих неколико, одлазе кући; сеоски лекар враћа се из престонице; један радник, бистар и отворен, такође има Варну за мету; најзад и моја маленкост, „братко от Југославија".

Мало о Софији, нешто о Варни, да дође ред и на светска питања. А Бугари воле да их третирају. Дискусија је била жива, необично објективна, и у њој је човек са задовољством могао да утврди колико Бугари познају политичку ситуацију Југославије, за коју показују врло велико интересовање. Разговор се на крају завршио опитом, братском по руком: Желимо да направите споразум са Хрватима, па да Југославија буде најмоћнија сила на Балкану!

То је рекао лекар. То је било мишљење и радника, гаравих руку али чистог братског срца. То су поновили студенти, ватрени и одушевљени словенофили.

Не треба да кажем да сам и иначе свуда на путу, не само ја, већ и други Југословени, доживео многу сличну пријатност.

*

Најзад, око седам изјутра, кроз прозор купеа указале су се издалека силуете варненских грађевина. Пре него што је дошао до циља, воз је пројурио крај Гебецанског Језера, прилично великог, остављајући га лево за собом, а затим се, десно, указало и Варненско Језеро, које се каналом улива у море. И варненску радио - станицу, недалеко од града, оставили смо за собом.

Први корак у ово највеће бугарско приморско место није донео богзна колико одушевљење. Варош од око 70.000 становника је доста стара, судећи по оронулим кућама приземним и на спрат, на које човек испочетка наиђе. Старински излази са изанђалом, овешталом робом; дућанције са столицом пред вратима (понеки има и бројанице у руци); кафане и кафанице где се сркуће турска кава — дакле први утисак као да смо на правом правцатом Оријенту. Али што год се даље одмиче, узбрдо, — јер варош је на малој узбрдици, — утисак се поправља. Нове грађевине, модерне, неке чак и изненађујући велике и репрезентативне. Градско позориште; Акваријум; Гимназија; филијала Народне банке, итд. А кроз који минут даљег хода, када се дође десно, према мору, врло леп бели камени портал обележава да је и плажа близу.

Варненска плажа или „Морска бања" изграђена је сасвим модерно; још издалека може се запазити врло велика, скоро огромна скакаоница, дубоко у мору. Централни део плаже има лепе, модерне кабине, а остали, крајњи делови, сваки одељен посебним бетонским зидом као у неким европским концесијама у Кини, од конфора имају само сунце, море и песак.

Овај део Варне, део где су плаже има врло лепу панораму; то је одиста најлепши, најмодернији и најпривлачнији део града.

Узгред немогу а да нешто не напоменем, без и трунке шовинизма. Наше, југословенске јадранске плаже несумњиво су лепше, бар оне иоле познатије.

*

Купање у мору почиње тек око 10—11 пре подне. Када је сезона у јеку, по песку купачи оба пола немају много простора за башкарење, толико плажа може да се напуни. Сада сезона није још на врхунцу. Има доста странаца, нарочито Немаца, док су некада врло многобројни Чеси ове године бројно јако подбацили. Чује се и наш језик.

Мислим да је најинтересантнија тачка програма, за свакога, поред облигатног купања, — излет у околину. С лепом околином, у туристичком погледу доста занимљивом, Варна не оскудева. У близини је дворац Њ. В. Краља Бориса, Евксиноград, скоро на самој морској обали, окружен веома лепим вртом. Ту је и стародревни манастир Св. Константина, веле чак из шеснаестог столећа, итд. Али најзанимљивији су, без сумње, овећи излети лађом до Бургаса, јер се успут могу видети и друга мања црноморска места. Главна атракција за свакога, међутим, јесте тродневни излет великом лађом „Цар Фердинад" у Цариград. За овај излет Бугари су издејствовали да путник не мора имати ни турску визу, нити што слично, већ само да плати. Це не се крећу од 340—900 динара по кревету од особе (тако и натраг), без хране. Редак је странац који се не користи овом приликом да се вози лађом по мору, око 12 часова, од Варне до Цариграда, и да не види интересантни и славни град на Босфору.

ДУШАН НИКОЛИЋ

Словачки буџет — преко 305,000.000 круна дефицита!

Братислава, 11 јула. — Према званичном саопштењу Министарства финансија, предлог буџета за ову годину износи 1228 милиона словачких круна. Дефицит је предвиђен у своти од 305,000.000 круна, али ће, сигурно, бити још знатно већи. Питање је само одакле ће Словачка успети да покрије толики дефицит када зајам неће успети да добије, и када је, за сада, нико финансиски неће и не може да помаже. *(Дан)*

СПОЉНОПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД „ДАНА"

Немачка штампа оштро реагира

на писање неких пољских листова поводом посете г. др. Кјосеиванова Берлину. Тако „Дојче Алгемајне Цајтунг" пише да је права лудорија писање ових пољских листова, а да је то писање бесмислица види се већ из самих наслова као што су: „Немачки дипломатски маневри на Балкану", „Немци хоће да се играју са Бугарском", „Осовина мења правац напада". Немачки листови констатују незадовољство у престоницама Француске, Енглеске и још неких земаља поводом посете г. др. Кјосеиванова Берлину.

— *ПОСЕТА Г. ДР. КЈОСЕИВАНОВА БЕРЛИНУ*, по мишљењу немачких политичких кругова, испунила је све што се од ње очекивало. У плану није ни било склапање каквог уговора. Ишло се за тим да се Бугарска пријатељски повеже с осовином Рим—Берлин. Бугарска је већ сада привредно потпуно зависна од Немачке. Немачка апсорбује 50 одсто бугарског увоза и извоза. По мишљењу берлинских политичких кругова, Бугарска ће, поред таквог стања, морати и своју спољну политику довести у склад с Немачком и Италијом. Поминање Италије као традиционалне пријатељице Бугарске у комуникеју који је издан у Берлину тумачи се тако да се хтело берлинске разговоре пренети на терен политике осовине. „Тајмс" тврди да је Бугарска од раније у тесним односима с Немачком. Посета Берлину није на томе много изменила.

РОБНЕ КРЕДИТЕ

у Новом Саду свакоме ко је за кредит способан даје Народна штедионица, Београд.

Информације из услуге

„Кредит"-биро,

Нови Сад. Кр. Петра II. 29

СИТУАЦИЈА НА ТРЖИШТУ ЖИТАРИЦА

Застој на светском тржишту пшенице

ПШЕНИЦА. Домаће тржиште. — Жетва у Дунавској бановини приводи се крају. Резултати су задовољавајући; у већини крајева жетва је по квантитету као прошле године, а у осталима 10—15% мање. Квалитет је, према физичким особинама, задовољавајући; о унутрашњим својствима знаћемо тек за недељу-две дана пошто буду извршене анализе. Цене су следеће: стара на Тиси 157—158, на Бегеју 156—157, Вршац 148—150, нова пшеница на Тиси 160. Извозни паритет према октобарском термину у Ливерпулу износи 64, а према Ротердаму 54 дин., односно на бази цене зо ефективну робу 63 динара.

Иностранo тржиште. — На светском тржишту, као што то редовно бива у време жетве, влада застој; купци се уздржавају од увоза чекајући да виде какву ће тенденцију показати развитак цене после жетве. Закључни курсеви на дан 7 јула били су: Ливерпул: август 3/10 1/8, новембар 57 1/8, фебруар 59; Буенос Ајрес: август 7, септембар 7,01 новембар 7; Ротердам: август 3,37 1/2, октобар 3,52 1/2, децембар 3,75, фебруар 3,95; Чикаго: август 67 1/2, октобар 68 5/8, јануар 70 1/8.

КУКУРУЗ. Домаће тржиште. — Ситуација је непромењена: тенденција је лабавија услед престанка пословања већег обима. Шлеповска роба у понуди 116—117, вагонска паритет Инђија и банатске утоварне станице 116—118 дин. Извозни паритет према термину у Ротердаму износи 80,50, а према цени за ефективну робу 85 динара.

Иностранa тржишта. — Тенденција лабавија, курсеви лагано попуштају. Очекује се да би у најскорије време могло доћи до извоза америчког кукуруза. Закључни курсеви на дан 8 јула били су: Буенос Ајрес: август 6,25, септембар 6,22, октобар 6,26; Ротердам: август 4,40, октобар 4,36, децембар 4,43, фебруар 4,46; Чикаго: август 46 3/8, октобар 47 7/8, јануар 48 5/8; Ливерпул: август 22/1 1/2, септембар 22/1 1/2 октобар 22/1 1/2.

Попуштање цена на светским житарским тржиштима. — Лака хоса која се појавила претпрошле недеље на водећим светским житним тржиштима, а у првом реду на енглеском, није дуже потрајала. У току прошле недеље дошло је до попуштања цена јер та хоса није била нормално проузрокована, ако се има у виду да је у току жетва у свима континенталним земљама. Балканска пшеница остала је у прошлој недељи без веће тражње, док је „манитоба" аустралиска и Ла плата роба била изложена у Ливерпулу јачој конкуренцији. Вести о добром жетвеном приносу у Северној Америци дејствовале су депримирајући на енглеску пијацу. Аустралиска роба теже се сада пласира у Кини и отуда већи притисак на Енглеску. У Канади ситуација није најповољнија услед сталног хладног времена.

Кукуруз је попустио према претходној недељи за око 3 поена на квартеру.

На састанку немачких академичара у Новом Саду народни посланик г. Франц Хам истакао је потребу обраде немачке националне историје

Немачки академичари треба да сарађују са народом

У недељу је одржан састанак немачких академичара из целе земље. Немачка академска омладина, у својој униформи (бела кошуља и кратке тиролске хлаче, и беле чарапе) дефиловала је пред „Хабагом" пред својим вођом, показујући највећу дисциплину.

Прочитани су поздравни телеграми који су упућени Њ. В. Краљу Петру II, Њ. Кр. Вис. Кнезу Намеснику, претседнику владе г. Драгиши Цветковићу и Бану г. др. Јовану Радивојевићу. Прочитан је телеграм који је упутио немачки бискуп г. др. Поп академичарима, пожаливши им срећан и плодан рад.

Народни посланик г. Франц Хам био је бурно поздрављен од свих присутних. Г. Хам је у своме говору изразио своје највеће задовољство што немачку омладину види јединствену и спремну за рад за немачку народносну групу у Југославији. После вишегодишњег прекида, поново се одржава заседање немачких академичара. Изнео је историјат и досадањи рад Савеза, који је основан у Петровграду, 1926 године.

Г. Хам је у свом говору нарочито истакао да рад академичара има смисла за немачки народ, ако корен који их спаја са њиховим народом буде и даље негован и ако овај курен ствара нераздвојну везу између њих.

Народни посланик г. Хам говорио је, затим, о манифестацијама лојалности и потсетио присутне на речи претседника Матице српске, који је, у свом говору, 1934 године, међу осталим, рекао да испод југословенског неба има место и за немачку културу.

— Наше поверење, рекао је у свом говору г. Хам, остало је непоколебљиво, једнако као и наша жеља да нам се укаже поверење!

Затим је г. Хам дао путоказ за будући рад академичара. У првом првом реду треба обрадити немачку националну историју, да би се избегло извесним заблудама и грешкама. Пред очима академичара треба да лебди историјат сеобе немачке народносне групе. Социјалне штете морају бити испитане и отклоњене научним радом. На тај начин би се олакшао рад парламентарном претставнику немачке мањине.

Немачки политичари позивају на сарадњу немачке академичаре, рекао је г. Хам, који је затим истакао потребу да се млади академичари заузму за прикупљање прилога за школски фонд. „Прегните на просветни рад, да још пре Божића покажемо успех на том пољу. Ми, народни посланици, рекао је даље г. Хам, носиоци смо воље народа и наши напори ће бити крунисани успехом само онда ако сви увидимо важност акције за издржавање наших школа".

Говорио је, затим, г. др. Јанко: да су академичари носиоци културе у народу и њихов живот, нарочито на селима треба да служи као пример осталим Немцима.

Г. др. Рихард Дернер је констатовао да акција немачких академичара датира од пре десет година, јер су ранији академичари били, са малим изузецима, мађ ризирани. Он је на крају свога говора продложио да се академичари организују по струкама.

На крају говорио је вођ немачких академичара г. др. Вили Бадл који је поднео исцрпан извештај о раду немачких студената у прошлој години. Он је истакао нов начин студентског рада у народу, чији су главни методи: строга дисциплина у школовању и развијање воље да се појединци залажу за заједницу. Позвао је академичаре да усвоје ове идеје.

Немачки захтеви из ресора Министарства просвете

Београд, 11 јула. — Немачки парламентарци г. др. Грасл, сенатор, и посланици гг. Франц Хам, др. Јозеф Тишлер посетили су поновно Министра просвете г. Стевана Ћирића и интересовали се за решење захтева Немаца на просветно-школском пољу. Министар просвете г. Ћирић је одговорио да се немачки захтеви налазе на проучавању. — Изгледа да ће највећи део захтева Немаца морати да реши Министарски савет.

Несрећни случај на Прилазу број 9, у Загребу

Загреб, 11 јула. — У кући г. др. Мачека ,на Прилазу број 9, десила се тешка несрећа, у којој је пострадао присталица ХСС, загребачки кројач Фрања Шеринг, стар 44 године. Прексиноћ састало се у кући г. др. Мачека на Прилазу број 9 више лица. У једној соби нашли су се на окупу Фрања Шеринг и Бењамин Бец, служитељ у редакцији „Хрватског дневника", коме је 42 година. Током разговора, на томе састанку замолио је Фрања Шеринг Бењамина Беца да му покаже механизам једног револвера. Бец му је на то показао како револвер функционише. Приликом показивања заглавио се један метак у цеви. Бец је хтео да га извуче. При томе је нехотице револвер опалио и ранио Бењамина Беца у леву руку. Исто зрно погодило је у трбух Фрању Шеринга, тако да се срушио. Рањеници су одмах превезени у хируршку клинику, где је Бец, лако рањен, превијен, док је Шеринг мало затим умро.

Одмах је поведена истрага. Бец је одмах пуштен на слободу, јер је установљено да се ради о несрећном случају.

Г. др. Мачек је јуче примио вест о овој тешкој несрећи, па је био дубоко потресен. Одмах је одредио да се учини све потребно како би се ублажио тешки ударац који је задесио породицу пок. Шеринга. (Дан)

— *ДОШЛО ЈЕ ДО ПРЕКИДА* економских преговора између Немачке и Румуније. О прекиду ових преговора и одласку двојице немачких емисара из Букурешта сазнаје се да су немачки преговарачи покушали да одреде Румунима врсту пшенице коју Берлин жели да Румунија претежно сеје. Овај захтев је оставио врло тежак утисак у Румунији. Главни разлог прекида преговора је у томе што су Румуни непријатно изненадили Немце саопштењем да ће вишак пшенице ове године износити само пола милиона тона, уместо предвиђена два милиона тона, због велике влаге а и због тога што Румунија мора да подмири и друге купце.

Г. МИЛАН СИМОНОВИЋ НА ОДМОРУ

Београд, 11 јула. — Претседник Народне скупштине г. Милан Симоновић отпутовао је на одмор и у Београд ће се повратити почетком августа.

КОНФЕРЕНЦИЈА ПРЕТСТАВНИКА СВИХ РАДНИЧКИХ КОМОРА

Београд, 11 јула. — Централни секретаријат Радничких комора сазвао је конференцију претставника свих Радничких комора за 15 и 16 јули ове године, у Београду. Радничке коморе израдиће заједничко мишљење и предлоге о свим питањима ревизије Правилника о раду у монополским установама и Правилника о заради сталних монополских радника.

После обилне кише најзад — захлађење

Јуче је несносна жега била постигла кулминацију. Јуче је била забележена највећа врућина у овој години: 32,9 степени у хладу. Јуче после подне градске улице су се испразниле и у радњама трговци су узалуд чекали муштерије. Само у посластичарским радњама било је много света.. Највећа живост владала је међутим, на Дунаву. Цела обала је била начичкана купачима. Иако је већ уобичајено да при таквој посети буде и незгода, срећом већих несрећа није било. Око подне, на Дунаву, близу Градске кланице, Иван Стевков, браварски помоћник, тако је несрећно скочио у Дунав, у плићак, да се тешко повреди. У тешком стању пренесен је у Државну болницу.

Око 19 и по часова надвили су се тмурни облаци над Новим Садом. Око 20 часова избила је олуја, праћена грмљавином. Гром је ударио у граду на неколико места, али срећом није причинио никакву материјалну штету. У околини је гром ударио у електричне трансформаторе у близини Сремских Карловаца и Парагова.

Температура је после обилне кише знатно опала. Јутрос је износила 18,8 Целзиуса.

?

У једном репрезентативном часопису једне нама пријатељски наклоњене земље (формално и званично) о ставу Југославије и њеној спољној политици написано је и ово:

„Југославија броји међу младе народе Балкана који теже напред, и који су у потпуности упознали своју природну мисију и ствари у европском југоисточном простору: држање Југославије показује једнодушно да она није вољна да се прикључује уметно конструисаним системима, који немају ничег заједничког са мирном и стваралачком будућношћу народа и потребама њихових животних простора, — она ће се у будуће далеко држати од свих оних преживелих институција, које, као Друштво Народа, служећи само одржавању једног давно преживелог статус квоа, у ствари се налазе у служби циљева силе групе западних снага".

По среди је, очигледно, велика заблуда и још веће непознавање. Зар баш принцип бескомпромисног спровођења територијалног статус квоа није основни постулат спољне политике Југославије који она не сме и не може да мења?

Испратио жену и умро на станици

Вршац, 11 јула. — Прекјуче по подне, око 13 и по часова, вршачки берберин Фрања Хокл испратио је жену на станицу, која је отпутовала за оближње село Мариолану. Воз у коме је жена путовала није још ни напустио станицу, када су путници приметили да се Хокл превија на клупи. Одмах је позван лекар ради указивања помоћи, али је све било касно. Хокл је после неколико минута издахнуо. Лекарским прегледом утврђено је да је смрт наступила од срчане мане.

О несрећи је обавештена Хоклова жена, која се вратила првим возом за Вршац. (Дан)

ИЗМЕНЕ У ЗАКОНУ О СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Пред повећањем принадлежности средњошколских професора

Београд, 11 јула. — У Министарству просвете ради се на новелацији Закона о средњим школама. Предвиђа се повећање плата професорима и пуна пензија у краћем року него што је данас. (Дан)

ИДУЋИ БРОЈ „ДАНА", ЗБОГ ТАРИФСКОГ ПРАЗНИКА ПЕТРОВДАНА, ИЗИЋИ ЋЕ У ЧЕТВРТАК, У РЕДОВНО ВРЕМЕ СА ДАТУМОМ ОД 14 ЈУЛА.

Утисци са пута кроз Словенију

Пише: Тоша Искруљев

Док ми у Војводини, зими, по селима ,газимо оно тешко и гњецаво блато, а лети живимо у загушљивој прашини, дотле многи други делови наше земље обилују природним лепотама: плавичастим планинама и брдским венцима; лековитим изворима са разним минералним и кристалним водама; чистим, здравим ваздухом; виноградима, цветним пољима и свежим шумама. Овим природним красотама привлаче уморене духове, руке и ноге наших војвођанских радника и на врелима здравља у свежој хладовини пружају им заслужени одмор, а пољуљаном им здрављу окрепљење, опорављење и исцељење.

И моје већ одавно нарушено здравље захтевало је да одем на одмор. Решио сам да одем у Слатину Раденце не само ради опорављења, него и да посматрам какво је стање данас тамо где су две наше покрајине пре ослобођења робовале туђину. Као што. је познато један део данашње Словеније је био под Аустријом, а други (Прекомурје) под Мађарима.

Путовао сам брзим возом преко Сомбора ,Винковаца, ноћу, мислећи да је то згодније, пошто има директних вагона за Словенију па нећу морати да мењам воз. Тако мисли већина оних путника који иду у Словенију да тамо проведу један део лета. Баш зато су сви ти директни вагони увек препуни, тако да је велики део путника приморан да ноћ проведе стојећи у ходнику вагона.

После боравка од неколико минута у Загребу брзи воз је кренуо даље за Словенију, ка Зиданом-мосту, где ћемо воз мењати и редовним возом ћемо наставити пут за Раденце.

Словенија је пуна заносних природних лепота. То је наша Швајцарска. Она је препуна дражи и чаробности, што нам дају њене висије и низине. Ту су клисурска ждрела, кроз која се пробија вијугава Сава и њена притока Савина; овде су кршни и дивљи кланци, а тамо су уски отвори, провалије и амбиси са горостасним зидовима од стена, који су се скоро сасвим усправно уздигли у висину и као такви ограничавају и спречавају нам поглед. Само више себе остављају да се види делић плавога неба. И ми као са неким страхом гледамо оне грдосије од стена, које својим лицем висе над нама и мислимо се ,сад ће се оне на нас срушити.

Живописне лепоте и слике природе се путем стално мењају. Овде-онде се отварају брежуљкасто-таласасте долине. Ту су простране и шарене ливаде обрасле бујном травом, тамо су уређени воћњаци, баште са поврћем, цветни вртови. На све стране нам се указују засеоци са кућама, које су подигнуте на спрат, али ту сељаци дижу себи за станове и најмодерније виле са свима удобностима. Многобројне цркве, капеле, крстови подигнути су већином на врху каквог узвишења. Често видите разне потоке који жуборе и пробијају се кроз стење и камење, кроз шумарке, лугове и гајеве. Понегде видимо развалину каквог замка, али упадају нам у очи и учестане велике фабричке зграде, разна индустриска предузећа са високим димњацима.

Све то са целокупном околином, са примамљивим зеленилом, са јасним небеским плаветнилом, које се разастрло над Словенију, пружа заиста величанствен изглед, ванредну слику која путника зачарава и заноси.

Што даље путујемо од Зиданог-моста све нам се више пружа поглед. Свугде сами пропланци и ниже падине, а у даљини и дубини плаве се високи венци планина и гора, а пред нама су саме баште и мирисава поља, украшена летњиковцима. Осећате како до Вас допире ведри мир и спокојство.

У свом путовању скренуо сам са правога пута и навратио у Марибор. Ова стара словенска варош просто је пливала у мору наших националних застава. Куће су још увек искићене и још се није било приступило рушењу велике трибине. Види се да су у овој врло прометној, културној, индустријској, лепој вароши биле велике свечаности. Да! Било их је и оне су трајале четири дана а 2 јула у ноћи су завршене. На тој светковини Омладинског табора учествовало је преко 70.000 Словенаца, које из града, које, пак, из околине, а у присутности Краљевог заступника, министара, сенатора и посланика. То су били управо дани манифестације националне свести, неограничене љубави ка младоме Краљу, домовини, нацији. Интересантно је да од Немаца, који овде живе у врло великом броју, по упутству њихових меродавних, ни један се није појавио на улици.

Одмах сам најмио фијакер, с тим да ми кочијаш покаже све важније зграде, знаменитости итд. Кочијаш је био један отресит, ватрен националиста, Словенац. Возио ме је и на другу страну Драве. Показао ми нову велику православну српску цркву, која има пет торњева, али није још довршена. Налази се у центру града, у средини парка. Куће по граду су велике на 2-3-4 спрата и варош — кроз чију средину тече беличаста Драва чини на путника врло пријатан утисак. Граница према Немачкој пружа се од града на северу на 13 км удаљено.

Наставио сам пут за Раденце.

Путујем даље уз Драву, кроз земљу на коју је блага природа све своје красоте издашно излила; путујем кроз словенску земљу, чија је историја препуна црних листова несреће и робовања. Путујем кроз питому и културну равницу испреплетену таласасто-валовитим брежуљцима поред варошица Птуја, Орможа и Љутомера и у 2 сата 40 минута после подне ето ме.

КОЈЕ АМЕРИЧКО СЕМЕЊЕ УСПЕВА НАЈБОЉЕ У НАШИМ КРАЈЕВИМА?

Сомборац г. Владислав Пољак постигао је ванредне резултате у своме расаднику у коме проучава утицај нашег поднебља и земљишта на развиће појединих биљака америчког порекла

Сомбор, 11 јула. — Г. Владислав Пољак из Сомбора, претседник Крстурско-врбаске водне задруге, већ годинама се бави са опитима америчког семења да би утврдио којем семењу годи овдашња клима и земља. Он је чинио пробне опите са различитим семењем, па је постигао тако лепе и значајне резултате, да се за његове експерименте заинтересовао и сам генерални конзул Сједињених Америчких Држава, који је обећао да ће ових дана доћи да се лично увери у расаднику г. Пољакова.

Према досадашњим резултатима опита г. Пољаков је утврдио да, у погледу економичности и рентабилности, према овдашњим приликама долазе у обзир следећа семења: за сточну исхрану: 1) „Теосинте", биљка која у једној сезони даје до пет плодова. Једно семе даје 30 заперака до 3 метра висине. Издашан допринос чини ову биљку јевтином сточном храном. 2) „Лоргум" као сточна храна и од којег може да се производи сируп. Поврћно семење: четири врсте парадајза (Бурбанг, Ерлиана, Причард и Снежна лопта) изгледа слонове кости, а од којих свака серијалну даје принос. Нарочито против штитасте баши отпоран је купус, рани, пролетњи и зимски. Добро успева Чихли, Кинески купус, чија главица достиже 5 до 6 килограма. Затим сладак кромпир у роза и белој боји, који је због своје слаткоће употребљив и у пресном стању. Паприке разне врсте диње и дугуљасте лубенице, које достижу и до 25 килограма.

Од комерционалних биљака успева ју најбоље „Рафиа", којој би наше јужно поднебље потпуно одговарало. То су велики импортни артикли. Фирма „Бата" у околини Струмице има засад од 500 јутара рафие. „Лу фа" је подесна за прављење улога у обућу. Пољски кукуруз има предност веће хранљиве вредности и кудикамо већег доприноса. Мак за производњу опиума, ланено семе за производњу уља и лан за предиво, сунцокрет, познат под именом „Мамут русиан", са великим цветним тањиром, нарочита сорта пасуља подједнаке употребљива и за људску храну и сточно пиће.

У кругу овдашњих баштована нарочито је велико интересовање изазвало семење поврћа чији опити су наишли на опште дивљење.

Г. Пољак на својим досадашњим успесима не намерава да се заустави, већ намерава да врши и даљње опите, јер је уверен да ће до године произвести такве биљке које ће са економичног гледишта нашој национ алној привреди бити од велике користи. Он ће набавити семење за слатињаво земљиште, где би се са успехом производиле разне биљке за сточну храну. Како г. Пољак своје опите радо показује, то се за њих заинтересовао велики број стручњака. који су честитали г. Пољаку на успеху. Овај успех г. Пољака је заинтересовао све, како баштованске, тако и пољопривредне стручњаке у толикој мери, да су њихови похвални реферати побудили и код самог америчког конзула интересовање.

Завршен је први самарићански течај Црвеног крста у Вуковару

Вуковар, 11 јула. — Ових дана завршен је први Самарићански течај Црвеног крста у Вуковару. Течај је похађало 47 слушатељица. Вођа течаја био је срески санитетски референт г. др. Велимир Марковић, а предавали су гг. др. Дејан Орлић, шеф Дома народног здравља, и др. Јосип Херцл, лекар.

Испиту је претседавао претседник општине г. Гречл. Чланови комисије били су гг. др. Марковић, др. Херцл и др. Шимуновић. Присутни су били срески начелник г. Чеда Младеновић, шеф полиције г. Рикард Косина, а деловођа је био г. Дане Хркаловић, шеф поште.

Испит је положило 30 слушатељица. После испита претседник општине приредио је за све присутне богату закуску.

Приликом похађања првог течаја слушатељице су показале много интересовања и воље за ову племениту акцију. Нарочито много интересовале су се за отровне гасове, као и за њихово дејство. (Дан)

ВАШЕ ОДЕЛО

узорно чисти и фарба

ЕТИЛЕН

Нови Сад

Краља Петра II 4

Експрес пеглање одела

ДА ЛИ ЋЕ ДОЋИ ДО ШТРАЈКА У БАТИНОЈ ТВОРНИЦИ?

Вуковар, 11 јула. — Пре неколико дана загребачки „Хрватски дневник" донео је вест да ће у Батиној творници у Борову ускоро наступити штрајк, наводно због распуста. Међутим, колико се могло сазнати, до штрајка радника неће доћи. У понедељак је почео званични рад, после двонедељног распуста. Истина, тај распуст се није односио на све раднике, него само на оне у чијим одељењима није било много посла. (Дан)

ПЕТРОВГРАДСКА ХРОНИКА

Ритнуо се коњ петровградског ратара Миливоја Крунића и ударио га ногом у стомак. У тешком стању Крунић је пренесен у болницу.

Стеван Рукавина, надничар из Петровграда и његова жена бавили су се изван куће. Њихова двогодишња ћерчица, коју су оставили на спавању, пробудила се, те, пошто је била жедна, устала је и тражила воде. У једној флаши нашла је сирћетну киселину, те ју је попила, мислећи да је вода. Када су се родитељи вратили, њихова ћерчица лежала је онесвештена. Одмах је пренесена у петровградску болницу где јој је указана лекарска помоћ, али нема наде да ће остати у животу.

Са дрвета је пао 13-огодишњи Веселин Миловановић, из Вранева, те је сломио руку. Пренесен је у болницу.

У Меленцима коњ је збацио 15-огодишњег Обрада Монића. Дечак је сломио десну руку.

Викторија Младенов, жена петровградског ратара Стојана Младенова, испила је веронал у намери да изврши самоубиство, јер јој је муж пребацио да много троши и да је расипница. Пренесена је у болницу. Њено стање није опасно.

Лековито деловање Рогашке минералне воде: код катара желуца и црева најуспешније се употребљава у првоме реду врело Стирија. Ова вода отапа слуз и подражује рад желуца и црева. У сврху лечења треба три до четири пута на дан попити гутљај по гутљај од неких 100 г. угрејане воде Стирија.

Rogaška slatina

У очајању што га је жена напустила муж убио невиног човека

Змајевац, 11 јула. — Младог и имућног ратара Стевана Тибора пре извесног времена напустила је жена. Она је била најлепша жена у околини. У њу се смртно заљубио шеф железничке станице, који је отерао своју венчану жену, да би могао живети са лепом Мађарицом.

Стеван, који није могао да прежали што га је жена напустила, сада је често залазио у гостиону. У пијаном стању тврдио је да ће убити заводника своје жене. Неки хтели да га задрже, али Стеван је био чврсто решен да изведе своју намеру. Отишао је кући, узео гвоздене виле и овако наоружан пошао на станицу.

У чекаоници је седео Александар Мајор, ратар, 65 година стар. Стеван га је упитао шта чека, а затим га је вилама тако изударао, да је несрећни човек после кратког времена умро.

Стеван Тибор је дело починио у потпуно пијаном стању. У његовом друштву се налазио Светозар Кошкар. Жандармерија је ухапсила Тибора и Кошкара, који ће после завршене истраге бити предати суду.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

СКУПШТИНА ОПШТИНСКИХ ПЕНЗИОНЕРА

Општински пензионери траже изједначење принадлежности свих пензионера по новој Уредби

У свечаној дворани Банске управе одржана је скупштина пензионисаних општинских службеника Дунавске бановине. У присуству помоћника Бана г. Драгомира Дринчића, кога су скупштинари бурно поздравили, и гг. др. Јосифовића и Жолдоша, инспектора Банске управе, затим делегата Удружења активних службеника г. Светислава Гудурића„ скупштину је отворио претседник Удружења г. Исидор Иванић, пензионисани бележник из Србобрана. Поздрављајући госте он је прве мисли и осећаје са скупштине упутио Његовом Величанству Краљу Петру II. Скупштина је стојећи саслушала поздравни телеграм упућен Његовом Величанству Краљу. Поздравни телеграм је упућен и Претседнику Краљевске владе г. Драгиши Цветковићу. После тога, секретар г. Стеван Арадски је извршио прозивку, а потпретседник г. Дезидер Салај прочитао је извештај управе Удружења.

БРОЈ ПЕНЗИОНЕРА СЕ НАГЛО ПОВЕЋАВА

У своме извештају управа описује тешкоће у којима се налази сталеж општинских пензионера. Набрајају се напори и подухвати које је управа чинила да побољша материјалне прилике својих чланова. На захтев Удружења г. Бан је одредио мешовиту комисију која је установила минимум потребан за живот општинских пензионера. Тај минимум се креће, према положају са кога је службеник пензионисан, од 400—1200 динара месечно. Управа је очекивала да нова Уредба о општинским службеницима реши и многа животна питања општинских пензионера, али су се наде у том правцу изјаловиле. Рад комисије за установљење минимума остао је без жељеног ефекта. Међутим, у Пензионом фонду владају такве прилике да се са сигурношћу може очекивати обустављање пензија досадашњим пензионерима. Све резерве су исцрпљене, а број

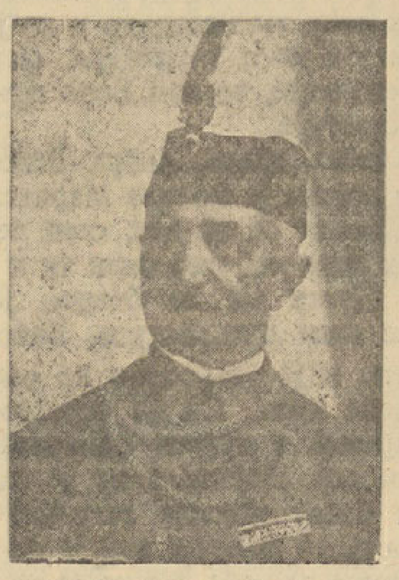

Г. Исидор Иванић

пензионера се из године у годину нагло повећава, услед диспонирања надзорне власти која је за последњих неколико година ставила у пензију мноштво младих службеника са непотпуним бројем година службе за умировљење.

Да би се прилике расчистиле и створили потребни услови за солидан рад пензионог фонда, управа налази да би енергичним мерама ваљало зауставити плиму нових пензионера, а све младе пензионере надзорна власт требало би да врати у активну службу.

Изложено је бројно стање пензионера зачлањених у Удружењу. Током прошле године иступило је из чланства 6 чланова; ступило је у чланство 31; а помрло је 66 чланова. Стање чланства данас је 869.

Поред низа неуспелих подухвата и тражења, управа је успела да издејствује повраћај одузетог дела додатка на скупоћу, који ће се исплаћивати пензионерима почев од 1 октобра са важношћу унатраг, од 1 априла 1939.

КРИТИКА РАДА УПРАВЕ

Пошто је благајник прочитао извештај о стању благајне, узео је реч г. Миладин Туторов, пензионисани бележник из Новог Сада. Он оштро критикује рад управе и сматра да би новој управи ваљало ставити у дужност да створи мост поверења између Удружења и надлежних фактора. Предлаже да се ускрати давање разрешнице управи за рачунско пословање, пошто рачуне није испитао претседник надзорног одбора.

Претседник надзорног одбора г. Сава Павловић, пензионисани бележник, изјављује да скида са себе одговорност за рачунско пословање.

Члан управе г. Ђура Самарџија замера претседништву што је многе послове обављало без саветовања са члановима управе.

Мучан утисак подвојености и расцепа прекида г. Михаило Докмановић, пензионисани бележник из Земуна, који предлаже да се пређе преко формалности и рачуни приме по својој стварној садржини.

Потпретседник г. Дезидер Салаји истиче да се сваки члан може уверити у исправност рачунског пословања за цигло пет минута прегледања, па моли да се управи да разрешница по том питању.

Скупштина је, најзад, прешла преко формалног питања надлежности претседника надзорног одбора и рад је настављен

ИЗБОР НОВЕ УПРАВЕ

Приликом претреса буџета г. Миладин Туторов узима реч и тражи да се укину хонорари функционерима Удружења. Изјављује да су он и други чланови приправни да часничке функције у Удружењу обављају бесплатно. Већином гласова скупштина се изјаснила да предвиђени хонорари и даље остану, па је претседник одредио избор нове управе.

Кандидациони одбор је поднео две листе: једну са г. Миладином Туторовим на челу, другу са досадашњим претседником г. Исидором Иванићем. Листа г. Исидора Иванића добила је већину, па је нова управа формирана овако: претседник г. Исидор Иванић; потпретседници г.г. Дезидер Салаји, Мирко Милер, Драгутин Хокај, Михаило Докмановић и Миле Шојат; чланови управе г.г. Емил Локић, Коломан Евингер, Јован Хауг, Михајло Вароши, Људевит Фишер, Стеван Сајц, Јосип Донерт, др. Филип Таус, Стеван Чик, Јован Бруст, Ђорђе Калчов, Тома Ракић, Георг Хес, Петар Кнежевић и Мирослав Пакић; заменици г.г. Јосиф Хајзер, Живојин Дукић, Андрија Масвањи, Густав Акесман, Фрања Варга, Андрија Жели и Жарко Кекић; чланови надзорног одбора: Ђура Милић, Светозар Крстић, Јосип Зараид и Боја Бељинац; заменици гг. Петар Цернбергер, Платон Рајинац и Лазар Вујков; благајник г. Јован Сагмајстер; секретар г. Стеван Арадски.

РЕЗОЛУЦИЈА

На скупштини је прихваћена следећа резолуција:

Управи се ставља у дужност да замоли г. Бана да на наредној седници Банског већа изнесе предлог допуне Уредбе о општинским службеницима са следећим одредбама:

1) Да се пензионерима који су пензионисани по ранијим прописима урачунају све године службе које су провели у општинској струци са прекидом или без прекида; 2) да се пензиске принадлежности у најкраћем року изједначе у свима крајевима Бановине; 3) да се повиси број чланова Управе пензионог фонда на тај начин да у њој буду заступљена 2 активна и 2 пензионисана општинска службеника; 4) да се по новој Уредби примене све повластице у погледу личних и породичних пензија, погребнина итд. и на пензионере који су пензионисани по ранијим прописима, пошто плаћају 5% пензионог доприноса, те су поново постали чланови Пензионог фонда; затим, да се замоли г. Бан за дејство: 5) Да Банска управа додели Пензионом фонду одговарајућу субвенцију за раније године ради ојачања фонда; 6) да се Правилник Пензионог фонда број 3961-1935 у целости укине; 7) да се приступи што пре уређењу Пензионог фонда и доношењу Правилника о пословању његове управе, као и о пословању његових службеника, на основу §§ 93 и 94 Уредбе о о с; да се што пре именује нова Управа пензионог фонда; 9) да се додељена ванредна припомоћ општинским пензионерима за г. 1939/40 што пре дозначи, у смислу предлога парочите комисије; и 10) да се у згради Пензионог фонда обезбеди просторија за канцеларију Удружења.

Тешка железничка несрећа у близини станице Горњи Брег

Воз прегазио сељачка кола која су прелазила несмотрено преко пруге и усмртио два човека

Сента, 11 јула. — Тешка железничка несрећа догодила се на прузи Суботица—Сента, у непосредној близини станице Горњи Брег. Том приликом пострадали су Јожеф Бурац, 25-огодишњи земљорадник, и Јанош Хорват, 14-огодишњи дечак, који је седео на колима заједно са Јожефом.

Јожеф као имућнији земљорадник пошао је пред вече са свога салаша на њиву, да понесе жетеоцима хране и да види како су урадили посао. Успут га је срео Јанош Хорват и замолио да га понесе пошто ће и он у оном правцу на њиву. Јожеф га је узео на кола и наставили су пут.

Када су обишли станицу Горњи Брег, било је већ око 5 часова. Не слутећи никакво зло, иако је Јожеф чуо први сигнал локомотиве убрзаног воза који се из Суботице враћа у 16.15, упутио се колима да пређе пругу. У непосредној близини прелаза радили су и пружни радници, па га је и сам десетар опоменуо на долазак воза. Све то Јожеф није узимао толико трагично. Штавише, смешећи се одговорио је десетару:

— Ни брига за то! Прећи ћу ја испред воза.

Када су Јожеф и Јанош стигли на саму пругу, воз се налазио већ на неких 30 метара. Машиновођа је поново дао сигнал пиштаљком локомотиве. Коњи су били мало застали и тек када је Јожеф почео ударати коње, коњи су кренули. У том часу воз је налетео на кола. Јожефа је са смртоносним повредама на глави и телу избацио из кола и нађен је на читавих 15 метара одбачен од места несреће. Јанош је са колима заједно пао под локомотиву и потпуно издробљен.

Уз страховиту шкрипу точкова машиновођа је зауставио воз и с тешком муком извађен је сав унакажени Јанош. Он је већ био мртав. Јожеф је још показивао знаке живота и њега су одмах на носилима истим возом пренели у Сенту, али успут је издахнуо.

Изјава г. Д. Б. Спајића

Поводом чланка „Први почеци и развитак просвете у Албанији“

Поштовани господине Уредниче,

„Дан“ од 7 априла о. г., на страни 2, објавио је мој чланак „Први почеци и развитак просвете у Албанији“. Чланак претставља извод из моје студије о Албанији, која се још налази у рукопису.

У Загребу је изашла књига „Албанија“, чији је писац С. М. Штедимлија, и која носи на завршетку датум „24-IV-1939.“ На страни 31, 32 и 33 поменуте књиге а под насловом „Културне и просветне прилике“, писац је преписао читаве пасусе из мог чланка штампаног у „Дану“, без да је навео извор одакле је користио податке.

Како овакав рад г. С. М. Штедимлије није уобичајен, то Вас молим да ове редове објавите у Вашем цењ. листу „Дан“, с напоменом да ћу против г. С. М. Штедимлије предузети законске мере, када је већ одбио да ствар уреди на други начин.

Примите, господине Уредниче, и овом приликом изразе мог

Земун, 8 јула 1939 год.

поштовања

Д. Б. Спајић

ПРОМЕТ ПОШТАНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ У ЈУНУ

У месецу јуну штедња код Поштанске штедионице успешно је напредовала. У току месеца приступило је 3958 нових улагача, тако да сада код Поштанске штедионице улаже 551.737 лица, а сума улога порасла је за 36 милиона динара, те износи крајем месеца јуна 1 према 265,268.327.75 динара

У чековном промету отворена су у току јуна и 52 нова рачуна, тако да од Поштанске штедионице и њених филијала има сада укупно 25.942 чековна рачуна. Промет по тим рачунима у месецу јуну износио је динара 8,135.678.203,37, од чега је извршено променом без употребе готовине 56.63%.

Стање улога по чековним рачунима крајем месеца јуна износило је динара 1:604,623.252,72. Укупни улози код Поштанске штедионице премашују две милијарде и 800 милиона динара.

ПРИХОДИ ОД ЦАРИНА СЕ ПОВЕЋАВАЈУ

У трећој десетини јуна ове године приходи главних царинских благајница износили су 26,847.525 динара. У трећој десетини јуна прошле године ови приходи износили су 25,407.740 динара, што значи да је у истом периоду ове године наплаћено 3,439.785 више, тојест 13.54%.

ПРЕМЕШТАЈИ НА ПОДРУЧЈУ БАНАТСКЕ ЕПАРХИЈЕ

Вршац, 11 јула. На место протонамесника г. Блаже Јовановића, који је отишао у шабачку епархију, за пароха у Маргити, код Вршца, постављен је јереј Михајло Николић, до сада са службом у Великом Гају.

Вршачки парох — јереј г. Светислав Пауновић постављен је за члана Црквеног суда у Вршцу.

Из списка монаха Банатске епархије брисан је монах Варнава (Јован) Ромелић, сабрат манастира Бођановице код Панчева.

Роман „Дана“

АПЕНИНСКИ ЂАВО

28

Марио Кончини

Не фали њему ништа, хладно је одвратио Сицилијанац. Знам ја да се он ноћу гимнастичио и да је снажнији од мога господара. Останите ви лепо овде, то вам Бепо пријатељски саветује.

— Бепо, драги, добри Бепо, плачним гласом је молила Маринела Бепа. Сажали се на нас, сети се оних лепих дана кад смо били ти и ја сами... Пусти ме да бежим, јер ћу иначе овде пресвиснути, Бепо...

Бепо није одговорио на ове молбе лепе жене. Он је скрстио руке на прсима и мрачно одмеравао љубавни пар. Маринела му је сада сасвим близу пришла загрлила га и хтела да га пољуби, али је он грубо одгурнуо од себе. На то је на сцену ступио и Бартоломео Римини. Он је извадио револвер и уперио га у Бепа, наређујући му строгим гласом:

— Отвори одмах капију, јер ћу те убити као пса!

— Нећу да отворим.

— Погинућеш ако то одмах не учиниш!

Бепов поглед је био пун презира. Ни трунке страха није тај човек осећао пред револверском цеви. Маринела се уплашила и помислила да ће Римини заиста да пуца на Бепа. Она му је пришла и ухватила га за руку у којој је држао смртоносно оружје. При томе је Риминиу оклизнуо прст и револвер је шкљоцнуо, али није опалио. Покушао је још једном, али изгледа да је револвер био празан.

Бепо се подругљиво насмејао на то. Римини је извадио шаржер из револвера. И одмах му је све било јасно. Ови ниткови су знали сваку појединост о њиховом припреманом бекству и показали се мајстори у своме мрачном послу. Сигурно је Бепо извадио шаржер са мецима из Риминиевог револвера.

Римини је укратко објаснио Маринели. Она је пришла Бепу и пљунула му у лице:

— Гаде издајнички!

Бепо није реагирао на ову тешку увреду. Али тада је према њему пројурио разјарени Римини и песницом га снажно ударио по прсима. Бепо се није ни помакао са места. Али је одмах вратио ударац Риминиу. Још не сасвим здрави младић није могао да поднесе тај тежак и снажни удар и пао је онесвешћен на под.

— Убица! У помоћ! Убица! Викала је из свег гласа Маринела.

Бепо се мрачно осмехивао и није ништа предузимао да онесвешћеног младића врати к свести. После неколико минута Римини је дошао к себи и једва се подигао са пода. Маринела га је подупирала и они су се тешком муком успели на први спрат и отишли у Риминиеву болесничку собу.

Маринела је свог љубавника положила на постељу, ставила му на главу хладан облог и тешила га колико је могла у свом великом узбуђењу.

Било јој је јасно да ће Бепо све испричати грофу Енрику, кад се овај буде вратио са пута. И знала је шта ће доћи. Звер у људској кожи, сотона с Апенина ће без и најмањег колебања убити и њу и њеног Бартоломеа... Горко се заплакала и пала на постељу крај Риминиа.

А гроф Енрико Сатанели се већ рано по подне вратио из лова. Није могао да издржи до сумрака, како је то Бепу рекао. Плашио се да ће га Бепо на крају ипак издати и побећи заједно са љубавним паром. Та мисао му никако није давала мира и он је решио да се што пре врати у свој дворац.

Гроф није дошао сам кући. На дугачком ланцу вукао је једног тешко рањеног и окрвављеног курјака, који је још био жив. Вукао га је као неку мрцину. Тигрица и Сотона су потскакивали око рањене животиње; видело се да не би били са раскида да се омасте вучјим месом. Али оба пса је гроф ритнуо снажно ногом у трбух, тако да их је прошла воља од те посластице.

Бепо је у холу дочекао грофа, пошто је, видећи га већ издалека, откључао велику капију дворца.

Очи грофове биле су закрвављене, био је сав облепљен смрзнутим снегом а одело му је било попрскано вучјом крвљу. Изгледао је горе него курјак, страшнији него неки крвожедни тигар. Он је кратко упитао Бепа:

— Где су оно двоје?

Бепо је главом потврдио да су у дворцу.

Где се сада налазе?

— Сишли су малочас у трпезарију.

— Јесу ли покушали да беже?

Бепо је уместо одговора показао грофу револвер Риминиев који је лежао на поду хола. Гроф Енрико се сагао и подигао оружје. Слатко се смејао.

— Угурзусе, извадио си метке из његовог револвера?

— То је била моја дужност, господару.

— Нису били ван дворца?

— Нису могли изићи. Кључ од капије је стално у моме џепу.

Гроф Енрико Сатанели се опет насмејао својим уобичајеним сотонским смехом, од кога се и Бепу ледила крв у жилама. И одједном је почео да бесни и виче. Ногом је снажно ритнуо рањеног курјака, кога је преко степеница пред холом вукао на ланцу по каменим плочама. Курјак је урлао од страшних болова. Од велике муке курјак је у холу покушао да се дигне, али га је Бепо сада једним снажним ударом ноге опет оборио. Гроф је скинуо ланац са курјаковог врата и јадна, измучена животиња се повукла у један угао хола. Сав се тресао од страха.

Гроф Енрико није могао да сачека да оде до трпезарије и да крваво разрачуна са љубавним паром. Наредио је Бепу да одмах позове Маринелу и младог адвоката у холу. Ту ће им судити. Бепо се сада истински уплашио од свог разјареног, избезумљеног господара. Личио је сада заиста на правог ђавола; на њему већ није било ни најмање људског обележја.

Али је ипак хитро отрчао у трпезарију и позвао „кривце“ пред страшног судију. Римини и Маринела, погнуте главе, спремни на најгоре, одмах су пошли за издајником и подлацем Бепом.

Изјава г. Севера Шијачића

Поводом чланка „Угледни Србобранац Сава Шијачић разбио главу пореском бележнику Владимиру Шешевићу“, објављеног у Вашем цењеном листу од 6 јула 1939, учтиво Вас молим, на основу Закона о штампи, да у следећем броју „Дана“ објавите ову моју исправку:

Истина је да је 4 о. м. око 6 часова по подне у овдашњој кафани „Корзо“ дошло до сукоба између мене и г. Владимира Шешевића. Није истина да сам ја истукао г. Шешевића на улици пред улазом у кафану, пред којом је у то време било много пролазника, који су посматрали асфалтирање тротоара баш на томе месту, него је истина да се сукоб и започео и окончао у унутрашњости кафане „Корозо“

Скроз је тенденциозно тврђење Вашег сарадника, због чега ће имати да своје наводе доказује пред судом. да сам се ја више пута жалио да је тобож г. Шешевић био према мени строг у пореским стварима. Овај навод утолико је више депласиран када се зна да г. Шешевић већ неколико година није не само порески подбележник, него уопште никакав општински службеник. Г. Шешевића од раније нисам ни познавао а од како га знам, знам га једино као човека који у Србобрану живи без икаквог занимања. Штавише, ја нисам никада ни знао да је г. Шешевић био неки порески подбележник, него сам, напротив, слушао да је он био раније трговац и да је у Србобрану имао намеру да се упосли као трговачки помоћник.

Исто тако није ми уопште познато да је г. Шешевић поднео какву пријаву против претседника Србобранске општине г. Јовице Субића, али ми је познато да се г. Шешевић често парничи по судовима и да га је чак његов рођени отац, који живи милостињу по туђим кућама, тужио новосадском Окружном суду ради издржавања. Исто тако није истина да ја припадам некаквом „кругу најближих пријатеља г. Субића“, него сам, штавише, и његов политички противник, што се може видети и по томе да сам на општинским изборима гласао за листу удружене опозиције.

Што се тиче самог сукоба који је избио између мене и г. Шешевића, сматрам да је свака полемика по том питању беспредметна. Надлежни суд једини је позван да о томе каже своју реч.

Унапред захвалан, молим Вас, многопоштовани г. Уредниче, да изволите примити израз мог одличног поштовања.

Север Шијачић

ОДЛИКОВАЊА НАЈВИШИМ ЦРКВЕНИМ ОДЛИЧЈИМА НА ТЕРИТОРИЈИ ЕПАРХИЈЕ БАНАТСКЕ

Вршац, 11 јула. — На предлог надлежних црквених власти Св. Синод Српске православне цркве одликовао је највишим црквеним одликовањем — Напрсним крстом, у Епархији банатској, протојереје — архијерејске намеснике: —г. Обрада Брусина из Петровграда г. Јована Татаровића из Велике Кикинде, г. Глигорија Кузмановића из Иланџе, г. Максима Вујића из Томашевца, г. Душана Јовановића из Беле Цркве и г. Светислава Стојаковића из Вршца; као чланови Патријаршиског савета из Епархије банатске истим одличјем одликовани су г. др. Јован Пивнички, адвокат и потпретседник Банатске епархије из Новог Бечеја, и протојереј — ставрофор, архијерејски намесник кикиндски г. Татаровић.

СПОРТ

Сличице са београдске утакмице

Ако Ујпешт изједначи резултат у Будимпешти, трећа утакмица са Бесклубом одржаће се у Трсту

Победа уз звуке звона

Београд, 11 јула. — У недељу је овде на игралишту плавих одржана прва полуфинална утакмица између првака Мађарске Ујпешта и БСК, која се завршила победом домаћих са 4:2 (2:1). Пред око 15.000 гледалаца тимови су наступили у саставима: БСК: Мркушић, Стојиљковић, Дубац, Манола, Драгичевић, Лехнер, Глишовић, Вујадиновић, Божовић, Матошић, Зечевић.

Ујпешт: Сиклаи, Футо, Фекете Салаи, Сич, Балог, Адам, Винце, Женгелер, Калаи, Кочиш.

Судио је Чех Ејба одлично.

Голове су дали: Божовић 3, Вујадиновић, Кочиш, Женгелер.

*

Тим Ујпешта, иако је изгубио утакмицу, оставио је много бољи утисак него Славија прошле недеље. Мађари су играли врло брзо и прецизно, док пред голом нису били опасни. По потреби играли су и ниско, мада им висока, а нарочито полу-висока, игра много више конвенира. Ако навала љубичастих у Пешти не буде опаснија, тешко ће победити плаве са већим резултатом.

*

Велики број Мађара присуствовао је овој утакмици. Примећен је нарочито велики број из Новог Сада и околине. Први аплауз њихов није био упућен играчима Ујпешта, већ познатом спикеру пештанске радио станице Плухару, када је овај дошао пред микрофон. Један од најбољих европских спортских спикера, некадашњи репрезентативац Мађара, симпатични дебељко, отпоздравио је на аплауз који му је био упућен и заузео је своје место.

*

Код стања 2:0 после неколико навала играчи БСК-а као да су мало застали. Један навијач плавих почео је да бодри домаће:

— Напред плави, тужна је недеља.

И одиста било је врло тужно међу навијачима, а и вођству Ујпешта.

*

БСК располаже несумњиво са најбољом халфлинијом у држави. Најмање је уочљив Драгичевић, али је ипак један од најкориснијих. Лаутон, Пиола, Бицан, па сад и Женгелер (за којег је пештански „Немзети" донео да је био сасвим „ископчан" из навале), нису уопште могли да дођу до изражаја од одличне игре Драгичевића.

*

Балог кога мађарске новине иначе називају „мађарски Бизби", далеко заостаје од правог Бизбиа. Сличност им је само у томе што су обојица средњег раста и подебљи, али све оно што је Бизби београђанима у своје време показао, недостаје Балогу, од кога су и Салаи и Сич у халфлинији били много бољи. Адам је нова звезда мађарске репрезентације, али није оправдао глас који о њему кружи. Дубац га је сасвим онемогућио. Једини који је оправдао свој глас и то да је један од најспоријих играча — је Женголер. Али не само то. Овога пута је био и један од најслабијих. Ево реда по вредности навалних играча по писању саме мађарске штампе: Винце, Кочиш, Адам, Калаи и напокон Женгелер.

*

После четвртог гола којег је примио, Ујпешт је понова навалио. Неколико врло лепих и прецизних комбинација збунили су ужу одбрану плавих. Навијачи су престали са навијањем. На игралишту је за кратко време настала тишина. Одједном отпочеше да звоне звона на малој црквици која се налази поред самог игралишта. Неки навијач БСК-а отпочео да се крсти.

— Море, шта ти је да се крстиш, упита га један.

— То је зато да остане 4:2 до краја, одговара му овај.

— Шта се плашиш, нећемо сад примити гол кад има још свега неколико минута до краја.

Готово у истом моменту Женгелер се докопа лопте и страховитим шутом погоди горњу стативу. Ударац је био као из топа. Да је лопта била само мало нижа, гол би био сигуран јер се Мркушић није ни помакао.

Публици застаде дах, а „безбожник се кришом, уз звуке звона прекрсти, захваљујући вероватно у себи Богу да је овај одиста леп ударац, погодио само стативу.

*

У случају да БСК изгуби у Пешти утакмицу са два гола разлике, пошто у овом такмичењу нема продужења, одиграће се трећа утакмица. Ова утакмица би се одржала већ у среду 19 о. м. у Трсту и судио би је познати италијански судија Дати.

*

Играчи Ујпешта су се још исте вечери преко Новог Сада вратили у Пешту. Пре поласка брзог воза на станици се окупио велики број Мађара настањених у престоници. Окупљени око играча са тужним изразом на лицу, говорили су о утакмици. Слушајући играче Ујпешта човек не добија утисак да су оптимистички расположени за реванш утакмицу у Пешти. Један навијач прилази Женгелеру.

— Победићете код куће са 4:1.

— Бар да победимо са 4:1, узврати мађарски репрезентативац вртећи сумњиво главом.

Бранко Бекић

—ооо—

ОЛДБОЈ ИГРАЧИ НОВЕ И СТАРЕ ТВОРНИЦЕ Д. М. РИСТИЋА К. Д. 4:1 (0:0)

У суботу су пред мноштвом радника одиграли фудбалску утакмицу олдбој играчи нове и старе текстилне творнице Драг. М. Ристића, на игралишту С. к. Трговачког.

Утакмица је била веома интересантна и узбудљива. Заслужна победа припала је играчима нове творнице. Међу играчима су се нарочито истакли г. Марко Панков, гл. књиговођа фирме, некадањи чувени чурушки играч, и Петар Петровић, као лево крило нове творнице.

ВЕЛИКА ЧИНОВНИЧКА МЕНЗА

Лазе Телечког ул. бр. 9

Власник бив. шеф кухиње хотела „Краљица Марија"

МЕСЕЧНИ АБОНОМА ДИН. 390.—
КОМПЛЕТАН РУЧАК 8.— и 10.—

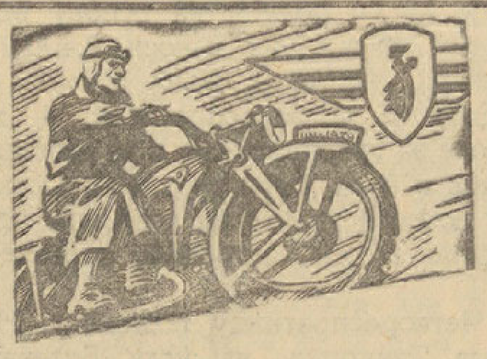

„ЦИНДАП" МОТОРНИ ТОЧКОВИ и на отплату

Заступство

„Аутоимпорт"

Нови Сад

Булевар Кр. Марије 9.

ОКАСА таблете код полне слабости могу се покушати

Окаса таблете за мушке

100 комада Дин. 220.— уз повуку. - Заступник:

Апотека
Мр. РОЖМАН МИРОСЛАВ
Београд - Теразије 5

Отк. рег. С. бр. 5846—39

SOBNA KUPAONA

HIGIJENA

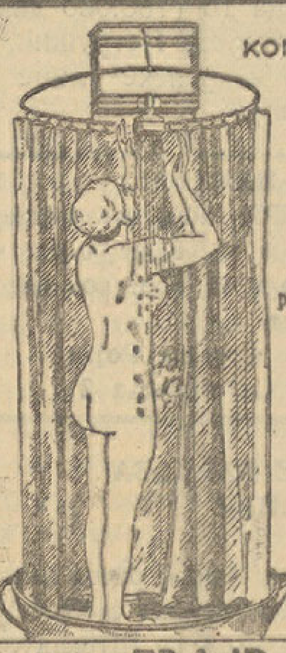

KOMPLETNA KUPAONA 480.- DIN.

I NA OTPLATU PREMA UTANAČENJU

BIDET 130.- DIN.

GVOZĐARA FRAJD MARCEL
KR. PETRA II. BR. 34. NOVI SAD

Мали огласи

ИЗВАНРЕДНА ПРИЛИКА

Кућа у најпрометнијој улици, рента 10%, цена: 1.100.000 дин.

Кућа на спрат

у лепој улици са два стана од 3 собе и остали комфор. Цена 220.000 дин.

Нова кућа

са 4 стана, 1 локал, велики подрум. Цена 220.000 дин.

Хитно продаје **посреднички биро Мијатовић Стеван,** Милетићева 12.

ЛЕТОВАЊЕ НА ЈАДРАНУ

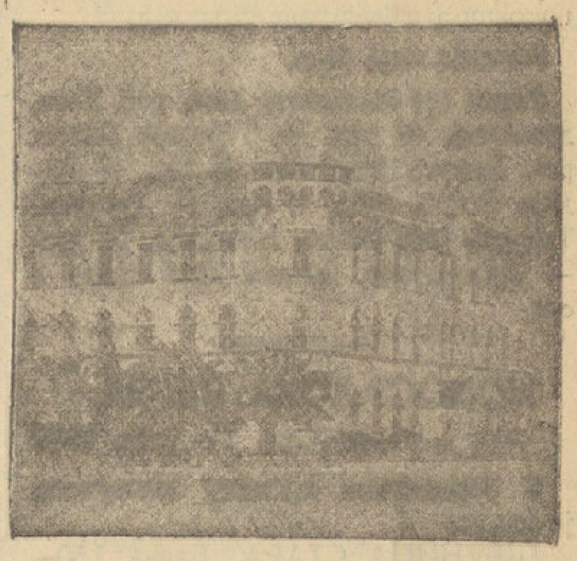

25 динара дневно стан и одлична војвођанска храна 4 пута дневно. Одлазак сваког дана. Управник дома др. Никола Продановић, професор. Пријаве прима: Дрогерија К. Живојновића, Нови Сад, Трг Ослобођења 2. (1764)

ТРАЖИМО ЧИНОВНИКА

са трговачком спремом који је самосталан у немачком или француском језику. Предност имају они који имају банкарске праксе. Својеручно писане понуде са ознаком услова слати на СРПСКУ ТРГОВАЧКУ БАНКУ Д. Д. уНовом Саду. (1785)

25 КОЛА

белих шапурика хитно купујем, Мирков, Краља Петра Првог бр. 3. (1780)

ДВЕ КУЋЕ

са 4 локала, годишња рента 130.000, продаје испод цене Агенција Мирков, Краља Петра Првог бр. 3. (1781)

Оглашујте у „Дан"-у

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

УРАНИА

Данас у 5, 7.15 и 9.15 часова

приказује неустрашивог јунака

Хари Пила

у напетом авантуристичком филму

Његов најтежи случај

Хилде Вајснер — Ханс Јункерман
Урзула Граблај

ХАРИ ПИЛ онакав, каквог га публика воли

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 8 до 14 јула

Апотека Аларгић Мр. Светозара, Трг Косте Трифковића бр. 6. Телефон бр. 24-81.

Апотека Дивилд Мр. Јоце, Булевар Краљице Марије 7. Телефон бр. 32-00.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош“ Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. РУМА: Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 40.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Женско дете Данице Драгуновић, кројачице. — Јаника, син Јосипа Чизмадије, радника и Јелене Старачек. — Терезија, кћи Фрање Врхора, трг. помоћника и Марије Нађ. — Антун, син Антуна Рајковића, зидарског помоћника и Катарине Долежал.

Венчања није било.

Умрли су: Јелисавета Апић рођ. Каст, домаћица, 40 год. — Терезија Папеш рођ. Хорват, домаћица, 95 год. — Лидија Бецић, дете, 3 год. — Јулијана Туканић рођ. Шмит, домаћица, 69 год. — Драгуновић, женско дете старо 1 сат.

—ооо—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 11 јула 1939

У берзанском промету закључено је данас:

ПШЕНИЦА СТАРА: Бачка 150—152, банатска 148—151, сремска 150 до 152, славонска 150—152.

РАЖ: бачка 130—132.50.

ЗОБ: бачка сремска и славонска 140—142

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 140—142 и 50 пара.

КУКУРУЗ: бачки 117—119, паритет Инђија 117—119.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 235—245, број 2 215—225, број 5 195—205, број 6 175—185, број 7 150—160, број 8 117.50—122.50. 0гг и 0г сремско и славонско 230—240, број 2 210—220, број 5 190—200, број 6 170—180, број 7 145—155, број 8 117.50—122.50.

МЕКИЊЕ: бачке 108—110, банатске 100—102. сремске 104—106.

ПАСУЉ: бачки и сремски бели без вреће 290—295

МАСТ: у кантама по 25 кг бруто за нето 1380—1400.

ТЕНДЕНЦИЈА: Мирнија.

ПРОМЕТ: средњи.

СУТРА 12 о. м. неће бити берзанског састанка.

Пронађен је капут продавца цвећа Голуба Штамедића који је нестао пре 14 дана

Самоубиство или несрећан случај

Синоћ, у близини Штранда, пролазио је Истарским кејом каменорезац Сава Тухецић и приметио на обали старо одело. Случај је одмах пријавио полицији. Приликом претреса џепова пронађена је пријавница Голуба Штамедића, продавца цвећа, родом из Доњег Јеловца, 18 година старог, који је пре 14 дана нестао из стана Ане Манг, у улици Алексе Шантића.

Голуб је био потстанар код Ане, којој је новац који је зарадио поверио на чување. Истрагом је утврђено да је Ана поверен новац потрошила те је пресудом Среског суда обвезана да га врати Голубу. У последње време примећено је на Голубу да је потиштен.

Ана је изјавила да је Голуб нестао још пре 14 дана и од тога времена ништа се не зна о њему. Постоји претпоставка да је Голуб извршио самоубиство или, пак, да му се приликом купања десила несрећа. Његов леш још није пронађен. Истрага је поведена.

Жива грађевинска делатност у Новом Саду

Градско техничко одељење издало је од 20 маја до 1 јула 108 грађевинских дозвола. Вредност зграда које ће се подићи на основу поднетих предрачуна износи 9,400.910 динара. Издата је јавна дозвола за подизање четвороспратнице, 4 дозволе за троспратнице, 5 за двоспратнице и 4 за једноспратнице. Остале су дозволе издате за подизање приземних зграда, доградња, оправке и т. д.

Четвороспратницу подиже г. Никола Танурџић, на углу Булевара Краљице Марије и Илије Огњановића улице, са предрачунском сводом од 1.6 милиона динара; троспратнице подижу: г. Филип Шосбергер и Грета Шосбергер-Гал у Петра Зрињског 16 (490.000 динара); Ружа и Зора Крајцер у Уставској улици 4 (800.000 динара); Савез ловачких друштава у Јована Ђорђевића 4 (939.000 динара) и др. Светозар Поштић у Железничкој улици (923.000 динара). Двеспратнице подижу: Илија Аврамовић у Војводе Мишића улици 9 (500.000 динара); Ђула Цервес у Радничкој улици 5 (270.000 динара); Режина Рајтер у Железничкој улици 88 (100.000 динара); Инжењерски дом у Цара Николаја улици (320.000 динара) и Милица Бирдић у Цара Николаја улици (250.000 динара). Једноспратне зграде подижу Владислава Франић, Франкопанска улица 11 (90.000 динара); Ана Вишњић, Франкопанска улица 11 (90.000 динара); Емил Тапавица, Радничка улица 10 (150.000 динара) и Иван и Маргарета Петрушић, угао Шумадиске и Јадранске улице (504 хиљаде динара).

ПАЖЊА!

ФОТО-АМАТЕРИ обратите пажњу на нашу израду и на наше цене. Филм који сте плаћали 18 дин. код нас ћете плаћати **10 дин.**

Фото Студио Рojал
Трг Ослобођења 2

ПРИСТАЈАЊЕ БРОДОВА НА ШТРАНДУ

Пошто је вода опала, речна пловидба је завела поново локални саобраћај бродова са пристајањем на Штранду. Бродови саобраћају радним даном у размацима од једног часа, недељом и празником и свако пола часа.

Крађа бицикла, свиња и живине

Службенику Мушке реалне гимназије Димитрију Апићу непознати лопови однели су бицикл, који вреди 600 динара.

Стеван Романчек, зидар, са станом на Великом Лиману, пријавио је полицији да су му из дворишта однели два свинчета у вредности од 1000 динара.

Јован Хегедиш, радник, родом из Лока, запослен је код вршаће машине у Будисави. Он је пошао 19 прошлог месеца у Нови Сад, да купи неке делове, али од тога времена је нестао и о њему његов послодавац нема никаквих вести. Поведена је истрага.

Г. др. Аркадије Петровић пријавио је полицији да су му из дворишта његовог стана, у Сарајевској улици, број 5, непознати лопови покрали живину.

По лекарском рецепту најбоље наочаре добијете по најјевтинијој цени код дипломираног оптичара Бенедека Нови Сад.

КОРИСНИЦА СЛЕПОГ ПУТУЈУЋЕГ ГЛУМЦА ЛАЗАРА СТОЈАНЧЕВИЋА

„Весело позориште“ приређује корисницу Лазара Ј. Стојанчевића, слепог путујућег глумца, комичара, који је ослепио почетком 1938 године. Стојанчевић се спема на пут по Италији, Немачкој и Француској да нађе лека за свој очни вид. Како он нема потребних материјалних средстава, пријатељи приређују ову корисницу, која ће се одржати уз пријатељско суделовање драмске уметнице гђе М. Стојковић. Претстава ће се одржати у башти код „Мароша“, 20 јула, у 21 час. Програм је овај: Хоће жена у бању од Загорке; Ах, плавојко од Стојанчевића; Уображена болесница од Аверченка; Муж под женином папучом од Стојанчевића; Пуковникова кћи од Ђорђевића и Дресер од Стојанчевића. На добровољним прилозима слепи уметник ће бити захвалан.

Само за 24 динара месечно

достављаће Вам се, по Вашој жељи, свакодневно новосадско издање „Дана“ одмах по изласку из штампарије.

Ако желите да постанете наш претплатник јавите Вашу адресу на телефон бр. 21-06.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Указом Краљевских Намесника, на предлог г. Министра правде, унапређен је за судију треће групе првог степена Апелационог суда у Новом Саду г. **др. Павле Поповић.**

За Петров-дан, 12 јула, установљен је овај распоред хорова за појање при Св. Литургији: у Саборној цркви хор Стевана Иванчевића; у Алмашкој цркви хор Стевана Жоржа; у Успенској цркви Руско-русинско православно црквено певачко друштво „Зарја“; у Капели на Алмашком гробљу хор Саборне цркве.

Г-ЂА УД. МАРИЈА РОГУЉА, рођ. **ГРОФИЦА ВОШИНСКИ,** из Новог Сада, и г. **МИЛЕНКО МИЛИЋ,** прокуриста Градске штедионице, из Новог Сада, венчани 8 јула 1939 у Новом Саду.

Купатило — термално одељење ради чишћења и оправке биће затворено од 17 до 31 јула закључно о. г.

Пажња. Нестао ми је син Лаци, 29 година, умоболан. Има смеђ капут, плаву кошуљу, сиве панталоне. Ко га нађе, нека јави оцу: Сомер Људевит, Ђ. Бранковића 3 или Полицији, Нови Сад.

СРПСКИ УЧИТЕЉСКИ КОНВИКТ НОВИ САД

С Т Е Ч А Ј

за надзорника ,надзорницу, два васпитача и једну васпитачицу у Српском учитељском конвикту у Новом Саду.

Услови: надзорник и надзорница, да су професори, а васпитачи и васпитачица да су апсолвирачи филозофи, здрави и без телесне мане.

Плата надзорника-ице је 1.000 дин., а васпитача-ице 750 дин. месечно. Осим тога сви уживају у заводу стан, храну, огрев, прање рубља и осветљење.

Рок стечају је 15 август 1939, а ступање на дужност 1 септембра 1939 г. Избор важи за једну годину.

Молбе снабдевене документима у препису и описом живота упутити управи.

Претседништво
Српског учитељ. конвикта
у Новом Саду

СРПСКИ УЧИТЕЉСКИ КОНВИКТ НОВИ САД

С Т Е Ч А Ј

за домаћицу у Српском учитељском конвикту у Новом Саду.

Услови: домаћица треба да је интелигентна, здрава и способна за домаћлук. Плата 500 дин. месечно, стан, храна, огрев, прање рубља и осветљење. Личан приказ обавезан, а том приликом ће јој се дати обавештење о дужностима.

Рок стечају је 15 август 1939, а ступање на дужност 1 септембра 1939 г. Избор важи за једну годину.

Молбе снабдевене документима у препису и описом живота упутити управи.

Претседништво
Српског учитељ. конвикта
у Новом Саду

Власник за ДАН и. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник, Стевана Брановачког 11. — Ротациона штампа: ДАН, штампарско-издавачко предузеће Краља Александра, 2.